

MOJ DOM

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja mesečno enkrat. - Uredništvo in upravnništvo je v Salendrovi ulici št. 6. - Telefon št. 2283.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani. - Odgovorni urednik Ivan Frelih.

št. 7.

Ljubljana, 30. novembra 1935.

Leto XV.

Glavna Zveza društev hišnih in zemljiških posestnikov kraljevine Jugoslavije

priredi

v nedeljo, dne 8. decembra 1935 ob pol 10 .uri dopoldne

IX. redni zvezni zbor

v Zagrebu, v prostorih Društva kučevlasnika i zemljoposjednika, v Kraljice Marije ulici, br. 7/I.

s sledečim dnevnim redom:

1. Izročitev legitimacij vseh delegatov in overenje istih po dveh overovateljih, ki jih imenuje predsednik.
2. Pozdrav predsednika, volitev zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika.
3. Poročilo o delu Glavne zveze v letu 1934. in 1935.
4. Blagajniško poročilo za leto 1934. in 1935.
5. Poročilo nadzorstvenega odbora in podelitev absolutorija upravnemu in nadzornemu odboru.
6. Določitev letnega prispevka za leto 1936., katerega se dolžna plačati zvezina društva upravi Glavne zveze.
7. Volitev predsednika in nadzornega odbora.
8. Določitev kraja, v katerem se bo vršil prihodnji občni zbor.
9. Sedanje stanje hišne posesti v naši državi, osobito z ozirom na zaščito in njeno zadolžitev.
10. Razprava o razširitvi in izpopolnitvi organizavije.

11. Predlogi zvezinih društev, kateri se morajo pisмено predložiti upravi Glavne zveze v Ljubljani, Salendrova ul. 6 do dne 1. decembra t. l.

Na zvezni občni zbor pošlje vsako društvo delegate, in sicer na vsakih 100 članov po enega zastopnika. Zato vabimo vsa naša društva, da sigurno pošljejo vsaj enega, ali tudi več delegatov na to važno zborovanje, na katerem se bode tudi razpravljalo o raznih važnih stanovskih zadevah. Upamo, da bo vsako društvo smatralo za važno in potrebno, da se tega zborovanja sigurno udeleži in nam sporoči imena dotičnih delegatov.

V soboto, dne 7. decembra 1935 se bo ob 5. uri popoldne vršila v istih društvenih prostorih seja upravnega odbora Glavne zveze, h kateri so vabljeni tudi vsi delegatje, v kolikor bodo že prišli v Zagreb.

Prošnja za znižanje vožnje po železnici je vložena in pričakujemo ugodne rešitve. Do 250 km daljave pa itak velja vsako soboto, nedeljo in ponedeljek polovična vožnja za osebne vlake, ker drugače bo dovoljena četrtinska vožnja.

ministra financ, da se davkoplačevalcem v dravski banovini izdajajo vsi plačilni nalogi v slovenščini in da morajo biti v splošnem bolj pregledni. Tudi naši gg. poslanci so v tem vprašanju večkrat interverirali in stavili zahteve v našem smislu.

Na to je prejela Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov v Ljubljani glasom dopisa Dravske finančne direkcije z dne 26. septembra 1935, št. 1944-III je v Ljubljani, odsek za neposredne davke z dne 26. septembra 1935, št. 1944-III ex 1935 sledečo rešitev:

»Na predstavko, ki ste jo vložili dne 9. maja 1935 pod št. 3453 v zadevi nedostatkov sedanjih zgradarinskih plačilnih nalogov, je ministrstvo financ, oddelek za davke izdalo dne 9. septembra 1935 pod št. 36.093 sledečo rešitev: »Vrača se predstavka Pokrajinske zveze v Ljubljani s tem, da se ista obvesti, da je predpis zgradarine za 1935 izvršen, a obvestila in plačilni nalogi obvezancem so že vročeni. V prihodnjem natisku novih plačilnih nalogov, bo vodil oddelek za davke račun in bo izdal plačilne naloge v slovenskem jeziku.«

Prednja rešitev se Vam daje na znanje, da je finančna direkcija letos ponovno sporočila ministrstvu financ nezadovoljstvo, ki vlada med davkoplačevalci radi vročanja plačilnih nalogov nalogov v neslovenskem jeziku ter zahtevala, da se davčnim upravam v Sloveniji dostavljajo le slovenski obrazci.«

Uredba o izrednem odpisu davčnih zaostankov

Na podlagi § 63. finančnega zakona za leto 1934./35. je ministrski svet izdal na predlog finančnega ministra naslednjo uredbo o izrednem odpisu davčnih zaostankov.

Čl. 1. — Davčnim zavezancem, ki od dneva objave te uredbe pa do konca februarja 1936 prostovoljno plačajo ves ali del do konca l. 1932. nastalega dolga svojega starega davčnega dolga, za katerega odplačilo jim je bilo dovoljeno odplačevanje v obrokih v smislu § 28. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. februarja 1934 in v smislu § 49. zakona o proračunskih dvanajstinah za čas od avgusta 1935 do marca 1936, se odpiše del davčnega dolga po tej lestvici:

Letni obrok dolžnega se mora plačati do
davka do konca l. 1932., konca februarja
ki zapade v letih

	1936 s
1936.	89 %
1937	80 %
1938	71 %
1939	63 %
1940	56 %

Odpis zgradarine od praznih zgradb

Dravska finančna direkcija opozarja lastnike hiš, da se sme v smislu določil člena 40. zakona o neposrednih davkih osnovni davek zgradarine odpisati, če se zgradba ali posamezni deli zgradbe ne uporabljajo, odnosno, če so prazni, pod sledečimi pogoji:

Stranka, ki želi doseči odpis osnovnega davka zgradarine iz gornjega razloga, mora vložiti na pristojno davčno upravo v 14 dneh, ko postane zgradba ali njen del prazen, prijavo, kolkovano s kolkom za 5 dinarjev in priložiti 20 Din za rešitev, ako jo zahteva, ker sicer se odpiše zgradarina šele od dne, ko je davčna uprava prejela prijavo. Ako je zgradba ostala prazna še

v teku prihodnjega leta in reflektira stranka na odpis tudi za prihodnje leto, mora v smislu razpisa ministrstva financ, odd. za davke št. 31.317-III od 27. aprila 1935, vložiti najkasneje do 14. januarja vsakega leta novo prijavo, sicer se ji osnovni davek zgradarine ne odpiše ob danih pogojih za celo leto, temveč šele z dnevom vložitve prijave. Ker je bila do sedaj pri davčnih upravah praksa, da se je odpis osnovnega davka zgradarine na osnovi ene prijave vršil iz leta v leto, a je to prakso ministrstvo financ z gori cit. razpisom označilo kot nepravilno, se hišni lastniki v izogib škode, ki jim sicer preti, na to javno opozarjajo.

Plačilni nalogi v slovenščini

Kakor smo že v »Mojem domu« in na občnih zborih ter sestankih večkrat poročali, so hišni posestniki kakor tudi ostali davkoplačevalci v zadnjih dveh letih prejeli plačilne naloge v srbohrvatskem

jeziku, katere smo smatrali za naše kraje neprimerne. Zlasti so bili plačilni nalogi za zgradarino nejasno in pomanjkljivo sestavljeni, zato smo večkrat z obširno utemeljenimi spomenicami zahtevali od

1941	50%
1942	45%
1943	40%
1944	36%
1945	32%
1946	28%
1947	25%
1948	23%

O znesku odpisanega zaostanka davka obvesti davčna oblast prve stopnje davčnega zavezanca s pripombo, da se more od dneva sprejema obvestila v roku 14 dni pritožiti pristojni finančni direkciji.

Čl. 2. — Izjemoma določilo zakona o neposrednih davkih se morejo vplačila davčnega zavezanca do konca februarja 1936 na njegovo izrečno zahtevo v prvi vrsti zaračunati po določilu prejšnjega člena na neplačan dolg do konca leta 1932.

Čl. 3. — Podrobnejša določila in navodila za to uredbo bo predpisal finančni minister.

Čl. 4. — Ta uredba stopi v veljavo z njeno objavo v »Službenih Novinah«.

Pri izdaji zgornje uredbe je dal finančni minister g. Dušan Letica sledeče pojasnilo: Kakor je že povedano v vladnem komuniqueju, da pomeni nova uredba z dne 8. novembra t. l. izdatno znižanje za one davčne zavezance, kateri bodo plačali svoje stare dolgove do konca meseca februarja 1936.

Znano je, da so vsi davčni zaostanki iz prejšnjih let do konca leta 1932, regulirani z zakonom z dne 18. februarja 1934, po katerem se imajo dolgovji plačati v enakih letnih obrokih v 11. letih. Z letošnjim zakonom o proračunskih dvanajstih letih je podaljšani rok od 11 let za zemljiške posestnike in male obrtnike na 15 let. Te zakonske uredbe ostanejo še nadalje v veljavi.

Z novo uredbo se daje prilika dolžnikom, da svoje dolgove namesto v 11. oziroma 15. letih likvidirajo preje z neprijetno povoljnijim načinom. Priroda obrestnega računa, na katerega se naslanjajo te olajšave je vzrok, da se ni mogla dati na prosto voljo dolžnikom, da se poslužujejo te izredne ugodnosti v daljšem roku. Zato je v uredbi rok določen do konca februarja 1936. V kolikor obroki za leto 1934. in 1935. še niso plačani v polnem znesku, se morajo plačati rednim potom, ker se ta uredba nanaša samo na one obroke davčnega zaostanka, ki zapadejo za leto 1936. do 1944., odnosno 1936. do 1948. S to uredbo se hoče izvršiti mobiliziranje starih davčnih zaostankov, ki teko 11 oziroma 15 let preje po njegovi sedanji vrednosti in to na bazi 12% obrestovanja.

V kolikor so roki, ki dospejo v plačilo pozneje, v toliko dolžniki manj plačajo. Ako vzamemo n. pr., da je dolžni davek dolžnika do konca leta 1932. skupen 1500 Din, a on ta svoj dolg plača po zakonu meseca maja t. l. v obrokih po 100 Din letno, tako, da je danes dolžan še plačati 1300 Din, ker je imel obrok za leto 1934. in 1935. po 100 Din že plačan. Ostanek dolga 1300 Din zamore na osnovi te uredbe plačati do konca februarja 1936 z zneskom 638 Din. Država mu tedaj zbrise 662 Din ali preko 49.20% od njegovega dolga.

V interesu je tedaj od vsakega posameznega davčnega dolžnika, je naglasil g. finančni minister, da se v svojih mejah poslužuje te uredbe, ker se sicer svojim dolgovom ne more izogniti. V kolikor bi poedinec ne bil v stanu plačati v navedenem roku vsega dolga, lahko plača samo en ali več obrokov, v tem primeru dolžniku davčne uprave zbrisejo dolžne zneske po zgoraj navedeni tabeli.

Za zadolženo hišno posest

Združenje lastnikov nepremičnin v Beogradu je imelo svoj redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan in so se ga udeležili tudi delegati iz Zagreba, Ljubljane, Sombora itd.

Na občnem zboru se je razvnela obširna diskusija o vseh vprašanih hišnih in zemljiških lastnikov, ki so se je udeležili mnogi člani združenja iz vseh pokrajin. Iz Ljubljane je obširneje o tem vprašanju in o solidarnem skupnem delu govoril predsednik Freljih. Nato se je sprejela naslednja resolucija, ki zahteva:

1. Ustavitev vseh prodaj posestev, dokler se ne uvedejo in izvedejo potrebni ukrepi za sanacijo dolžnikov.

2. Izvede naj se nova revalorizacija vseh posestev, ki so zadolžena pri denarnih zavodih, in sicer na podlagi njihovih sedanjih čistih dohodkov, torej po odbitku vseh režijskih stroškov. Denarni zavodi pa so dajali posojila po svojih pravilih do 50% na vrednosti poedinega objekta ter do 30% zastavljene vrednosti. Nova cenitev objektov po današnjem čistem dohodku bi bila globoko pod prejšnjo, tako da bi bila sedanja vrednost enaka višini dolga, ali pa bi čistí dohodek zastave omogočal plačevanje anuitet. V zvezi s to možnostjo naj se dolg razdeli na dva dela. Prvi del dolga bi se ob 4% obrestni meri amortiziral v 30 letih, za kar bi se preračunil primerni obrok. Drugi del bi se ne odplačeval na podlagi sedanjega čistega dohodka in bi ga vodila banka na posebnem računu brez obrestovanja kot zamrzel terjatve — dokler se razmere ne izboljšajo.

3. Do regulacije obresti naj banke knjižijo vse dolgovane obresti brezobrestno, dokler se dolg ne amortizira. DHB je morala dovoliti iste olajšave že l. 1898., ko se je reorganizirala in zato nanovo precenila posestva vseh svojih dolžnikov ter potem vodila in odpisovala razliko na posebnih računih.

Za znižanje obrestne mere

V zadnji seji mestnega sveta ljubljanskega je mestni svetnik gospod Freljih Ivan z daljšo in stvarno utemeljitvijo stavil naslednji predlog, ki je bil soglasno sprejet: Upravi mestne hranilnice se naroča, da stopi takoj v dogovor z ostalimi denarnimi zavodi v dravski banovini v svrhc sporazuma, da se obrestna mera vsaj za hipotekna posojila od 1. januarja 1936 zniža vsaj v toliko, kolikor so se znižale obresti za vloge. Amortizacijsko dobo pa je raztegniti na daljšo dobo kakor sedaj. Če bi se to iz tehtnih in utemeljenih razlogov ne moglo izvršiti, naj uprava Mestne hranilnice ljubljanske predloži mestnemu poglavarstvu stvarne razloge, ki opravičujejo dosedanjo visoko obrestno mero, da se more to v javni seji mestne uprave pojasniti občinstvu.

Zgradarinske olajšave in novi davčni zakon

Važna rzsodba upravnega sodišča v Celju o starih zgradarinskih olajšavah

Gradbena in stanovanjska zadruga za železničarje poseduje v Mariboru 2 stanovanjski hiši, ki sta po odloku bivše delegacije ministrstva financ v Ljubljani od 5. VIII. 1924 oproščeni zgradarine do konca leta 1937. Davčna uprava predpisuje od obeh zgradb od leta 1933. naprej 6% zgradarino. Proti predpisu za 1934 je zadruga glede ene zgradbe pravočasno vložila priziv, ki ga je pa dravska finančna direkcija zavrnila s pojasnilom, da se je 6% zgradarina pravilno predpisala v smislu § 9 zakona o naknadnih in izrednih kreditih z dne 23. XII. 1932 v zvezi z do-

ločili čl. 3 in 37 zakona o neposrednih davkih. Zoper to odločbo je zadruga vložila tožbo na upravno sodišče v Celju, katero je z rzsodbo od 12. aprila 1935 F 556/34/8 v tej zadevi odločilo tako-le:

Ni pravilno stališe toženega oblastva, da je predmetna zgradba zavezana 6% zgradarini. Kajti zgoraj v točki 2. navedeno določilo čl. 37/II predzadnji odstavek zakona o neposrednih davkih, ki predvideva 3% zgradarino, ni bilo nikdar izpremenjeno s kako poznejšo novelo. Iz dejstva, da je bilo določilo čl. 37/II prvi odstavek izpremenjeno s § 9 zakona o naknadnih izrednih kreditih k proračunu državnih razhodkov in dohodkov za leto 1932/33 z dne 23. decembra 1932 v toliko, da se je tam predvidena 3% zgradarina povišala na 6% odnosno na 12%, pa se ne more zaključiti, da se je na ti stopnji povišala tudi znižana zgradarina, predvidena v predzadnjem odstavku tega določila, kakor izvira iz naslednjega:

Določilo čl. 37/II predzadnji odstavek se v originalu glasi: Istom ovom porezu sa 3% podležna su...«. To določilo torej pravi, da so nadomestnemu davku (znižani zgradarini), t. j. tistemu davku, na katerega se ne odmerjajo dopolnilni davek in samoupravne doklade, zavezane tudi po sedanjih zakonih oproščene zgradbe. Stopnja tega davka pa je samostojno določena s 3%. Če bi bil zakonodajalec hotel določiti, da nista samo vrsti davka po čl. 37 II prvi odstavek in predzadnji odstavek enaki, nego tudi davčni stopnji, in da se, če se izpremeni davčna stopnja, v prvem odstavku, eo ipso izpremeni tudi davčna stopnja v predzadnjem odstavku, bi to bil pač povedal z jasnim besedilom: »davku po čl. 37/II prvi odstavek so zavezane, dokler ne poteče priznana oprostitev...«

Nadalje pa je različna davčna stopnja v čl. 37/II prvi odstavek in predzadnji odstavek utemeljena tudi v stvarnih razlogih. Čl. 37/II prvi odstavek govori namreč o davčnih olajšavah, torej o zgradbah, pri katerih je bila davčna zavezana vedno podana. Predzadnji odstavek pa ukinja individualno pridobljene in časovno omejene oprostitve. Zato je razumljivo, da je zakonodajalec pri povišanju davčne stopnje upošteval to razliko in da je povišal davčno stopnjo le v prvem odstavku, ne pa tudi v predzadnjem, da ne bi se pri zgradarini še bolj oddaljil od splošnega določila čl. 3 odst. 3 zakona o neposrednih davkih o nadaljnji veljavi individualno pridobljenih oprostitvev.

Končno pa, če bi res šlo za redakcijsko pogrško in če bi bil zakonodajalec pri noveliranju določila prvega odstavka člena 37/II s § 9 zakona o naknadnih kreditih z dne 23. decembra 1932 res pozabil zvišati davčno stopnjo tudi v predzadnjem odstavku čl. 37/II, je imel pri noveli z dne 8. februarja 1934 priliko, da to pogrško popravi. Tega pa zakonodajalec ni storil, dasi je z navedeno novelo izpremenil stavek pred predzadnjim odstavkom in dopolnil besedilo v oddelku III.

Iz vsega tega se mora nujno zaključiti, da s § 9 zakona o naknadnih kreditih z dne 23. decembra 1932 ni bila izpremenjena tudi davčna stopnja v čl. 37/II predzadnji odstavek, nego da je ostala neizpremenjena v iznosu 3%.

Ta tožbena točka je torej osnovana.

Sestanki posestnikov v mestu Ljubljani in v inkorporiranih občinah

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je priredilo za vse posestnike, starih in novih hiš sestanke v naslednjih okrajih: Za bivšo Zgornjo Šiško, dne 15. oktobra t. l. v gostilni g. Zajca Franca v Zgornji Šiški. Za Moste, dne 16. oktobra t. l. v gostilni g. Lasana Roka v Mostah.

Za Rožno dolino, dne 17. oktobra t. l. v gostilni »Rožna dolina« v Rožni dolini. Za Spodnjo Šiško, dne 26. oktobra t. l. v restavraciji »Gorenjski kolodvor« v Spodnji Šiški. Za Št. Peterski okraj, dne 30. oktobra t. l. v restavraciji g. Banka Ignacija, Šmartinska cesta. Za Bežigrad, dne 5. novembra v gostilni g. Kačiča Karla, Tyrševa c. 58. Za trnovski okraj, dne 8. novembra t. l. v gostilni g. Slovše Franca, Kolezijska ul. 19. Za karlovski okraj, dne 9. novembra t. l. v gostilni ge. Češnovarjeve Jos., Dolenjska c. 3.

Na vseh teh sestankih, ki so bili zelo dobro obiskani in na katerih je vladalo splošno zanimanje za organizacijo in njevo delo, kateri so se vsi vršili ob 8. uri zvečer, je predaval društveni predsednik g. Frelih Ivan o davčnih zakonih in predpisih, o napravi davčnih prijav za zgradarino, najemniških pogodb in pobotnic, zaradi katerih je bilo vsled pomanjkljivosti in nevednosti kaznovanih že več hišnih posestnikov. Razpravljal je tudi o inkorporaciji treh okoliških občin in pojasnjeval kakšna razlika je v davčnih bremenih med mestno občino ljubljansko in prejšnjih, sedaj inkorporiranih občinah. Predsednik je tudi pojasnil, kako velika škoda bo nastala za posestnike starih in novih hiš, če bodo ločeni na dve strani, mesto, da bi skupno delovali, ker imajo vsi posestniki skupni glavni smoter in če bi končno prišla organizacija do ločitve, ne bo mela več tistega pomena in tudi ne ugleda, kakor sedanja enotna, povsod priznana organizacija hišnih posestnikov. Dokazoval je predsednik tudi, da ni sedanja organizacija zamudila prav nobene prilike, da ne bi poduzela prav vseh korakov, kadar so bili ogroženi interesi hišnih posestnikov in najsi bodo to novi ali stari, za kar ni prave razlike in meje.

Na vseh sestankih se je pokazala trdna volja tudi lastnikov novih hiš, da ostanejo pri dosedanem skupnem društvu in se je poudarjala nevarnost in škoda, ki bi nastala zaradi ločitve. Dokaz temu je, da je v zadnjem času pristopilo mnogo novih članov, ki so lastniki novih hiš in da v društveni pisarni še ni bilo nikoli tako ogromnega dela in toliko strank, kakor ravno v sedanjem času. Sestanki se bodo nadaljevali.

Poročilo

predsednika Društva hišnih posestnikov v Novem mestu g. Mat. Maloviča, podano na izrednem občnem zboru, dne 10. novembra 1935, v Novem mestu.

Po zadnjem rednem občnem zboru, ki se je vršil 29. januarja 1935, v gostilni gospoda Košaka, na katerem se je poročalo o delovanju v letu 1933. in 1934. To delovanje se je nanašalo v zvezi s Pokrajinskim zveznim delovanjem za Dravsko banovino v Ljubljani, pri katerem je večkrat sodeloval M. Malovič kot predsednik tukajšnjega društva. O tem je podal obširno poročilo tudi predsednik Pokrajinske zveze g. Ivan Frelih.

Na zadnjem občnem zboru se je sklenilo, da se skliče izvanredni občni zbor, na katerem naj se izvoli novi društveni odbor, ker je g. Malovič prosil, da se ga razbremeni in reši predsedstva, ker je preveč z delom obložen pri Okrožnem odboru obrtniških združenj, da vsled tega ne more posvetiti potrebnega časa za društvena gospodarska vprašanja. Radi tega se ni vršil kak večji sestanek, pač pa se je obenem z obrtniškim delovanjem posvečalo vsestransko pozornost tudi gospodarskim vprašanjem Novega mesta v smislu na zadnjem obnem zboru sklenjene spomenice, katera je bila odposlana sreskemu načelstvu, občinski upravi, na kr. bansko upravo in ministrstvu notranjih zadev.

Ob času volitev v narodno skupščino, se je od strani društva posvetilo vso pozornost, da pridejo v zaščito gospodarski interesi Novega mesta, ker se je tudi posrečilo z izvolitvijo narodnega poslanca g. dr. Režeka. Dne 24. maja se je sklical sestanek v gostilni g. Windischerja, na katero so bili povabljeni vsi dolenski poslanci. Sestanka se je udeležilo nad 60 volilcev, po večini izmed posestnikov in obrtnikov. Na tem sestanku se je zaosnoval gospodarski program za našo Dolenjsko, Nevo mesto in okolico. Obširno poročilo je podal narodni in oblastni poslanec g. dr. Režek, enako tudi g. dr. Koce o vlevažnih gospodarskih vprašanjih naše ožje Dolenjske ter v splošnem za dravsko banovino o prepotrebni gospodarskih in notranje-političnih problemih, ki so velike važnosti za nadaljnji gospodarski razvoj naše ožje domovine.

Predvsem smo imeli vedno pred očmi, kakó bi se kaj koristnega doseglo za Novo mesto in njega razvoj. Ko je prejšnji g. ban na inšpekcijskem potovanju posejil tudi Novo mesto, se mu je ob tej priliki poklonila deputacija obstoječa iz predstavnikov tukajšnjih organizacij in obrtnikov, katero je g. ban zelo prijazno sprejel, ter se začudil, da se tukajšnje obrtništvo s tako odločnostjo in energijo zavzema za gospodarska vprašanja in za celokupni razvoj zaostale Dolenjske. Obljubil je svojo pomoč, da se čimpreje uresniči vroča želja, s tem, da se izpelje elektrifikacija od Grosuplja preko Novega mesta.

Vsled spremembe pri banovinski upravi Dravske banovine z nastopom novega bana g. dr. Marka Natlačena, se mu je po inicijativi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo 27. septembra poklonilo obrtništvo iz vse Dravske banovine po zastopnikih Okrožnih odborov in Zveze obrtnih društev. Pri tej poklonitvi je Dolenjsko zastopal predsednik Okrožnega odbora, ki je obenem tudi predsednik Društva hišnih posestnikov g. Malovič, ter je ob tej priliki izročil gospodu banu še posebno spomenico, s katero je opozoril na pereče gospodarske zadeve, ki kriče po nujni rešitvi, med drugimi tudi na električno še ne rešeno vprašanje.

Gospod ban je deputacijo štirinajstih delegatov zelo prijazno sprejel ter z vso pozornostjo sledil posameznim poročevalcem ter jim obljubil svojo naklonjenost, da bo po možnosti se potrudil ugoditi njih prošnjam. Tudi g. Maloviču je obljubil upoštevati vse želje, ki so navedene v spomenici.

Obrtniške organizacije, katerim načeljuje Okrožni odbor, je storil vse potrebne korake, da se ublaži davčno breme. Pri tem se razume, da smo imeli poleg obrtnika, izmed katerih je mnogo tudi hišnih posestnikov, ki plačujejo poleg pridobnine tudi zgradarino pred očmi tudi vse hišne posestnike kot davkoplačevalce, eni kakor drugi so tudi člani Društva hišnih posestnikov ter je potrebno sodelovanje roka v roki za celokupne interese in za zaščito.

Obrtniške organizacije so se tudi čutile dolžne, da dvignejo svoj glas, da se izdane uredbe o draginjskih dokladah drž. nameščencev ublaži, ker so s tem poleg javnih nameščencev prizadeti vsi stanovi, se je radi tega sestavila in 15. oktobra poslala na merojna mesta v Beograd posebno spomenico.

Iz navedenega je dovolj jasno, kako korstne so organizacije, predvsem one, ki so polne življenja. Ni pa dovolj, da obstoje iste samo po imenu, treba je, da tudi v dejanjih pokažejo svojo dobro voljo, če tudi malenkostni uspeh. Ravno od skupnega delovanja in požrtvovalnosti posameznikov se sme pričakovati uspehov za celokupno blagostanje. Ako ni pri sodelujočih dobre volje ali se oni, ki so v to poklicani celo izmikajo sodelovanju, potem

ni čudno, da ni pravih uspehov. Kaj je potem na mestu? Ledina, ki je povsem izčrpana jo je treba preorati ter isto poživiti z umetnimi gnojili in obsejati z novim semenom, ako hočemo doseči zaželjene uspehe.

Enako je z našo organizacijo hišnih posestnikov, katero je treba prenoviti, da bo donasala novih koristi, ker stari sadež je povsem izčrpan!

Kar ne donasala sadu, naj bode posekano in v ogenj vrženo ali v večno pozabo. S tem je zaključil predsednik svoje poročilo, nakar se mu je predsednik Pokrajinske zveze g. Frelih prav toplo zahvalil za njegovo točno poročilo in naklonjenost obrtniških organizacij do društev hišnih posestnikov Dravske banovine.

Na to poda obširno poročilo o delovanju Pokrajinske zveze Društva hišnih posestnikov za Slovenijo, njen predsednik gospod Frelih, z nad eno uro trajajočimi pojasnili.

Volitev novega odbora je odpadla, pač pa se je sklenilo, da se sedanji odbor med seboj preuredi, da se dosedanega predsednika, kateri načeljuje društvu že nad osem let razbremeni, ker je preobložen s posli pri obrtniških organizacijah, pač pa ne odklanja nadaljnega sodelovanja. Poudarjalo se je tudi, da se snuje v Ljubljani neka nova Zveza novih hišnih posestnikov, katera naj bi k svoji organizaciji pritegnila tudi tukajšnje nove hišne posestnike. Na kak zaželjeni uspeh ni pričakovati, ker je tukajšnja organizacija že vse poskusila, da bi pritegnila k že obstoječi nove hišne posestnike. Nekaj od teh se jih je prijavilo, ko pa je bilo treba plačati članarino, katera je mesečno 1 Din, brez vsake vpisnine, to je letno 12 Din, priglasilo brez da bi isto poravnali, svoj izstop. Ker pa ima nova organizacija vpisnino glasečo se za osebo na 20 Din in letne članarine enako 20 Din, se radi tega ne more pričakovati kakega uspeha.

Poleg tega pa je obstoječa organizacija Društva hišnih posestnikov spojena v Pokrajinsko zvezo za Dravsko banovino, nadalje je ta zveza spojena z državno zvezo kraljevine Jugoslavije in končno z mednarodno zvezo vseh kulturnih držav. Neprecenljive so zasluge, katere je ta organizacija izposlovala svojim članom, le žal, da se vse to premalo upošteva. S tem se je zaključilo zborovanje, katero je trajalo nad dve in pol uri.

Razsodba upravnega sodišča v Celju glede ocenitve lastnega stanovanja

Upravno sodišče v Celju je na tožbo N. N. v L. zoper odločbo Fin. direkcije v Ljubljani radi odmere zgradarine za leto 1934, brez javnega naroka v smislu čl. 26. azkona o državnem svetu in upravnih sodiščih v nejavni seji razsodilo takole:

Tožbi se ugodi in se izpodbijani upravni akt razveljavi radi nedostatnega postopanja s tem, da se postopa v smislu pripomb upravnega sodišča.

Razlogi.

Davčna uprava L. je določila zgoraj imenovanemu tožitelju osnovo zgradarine za leto 1934 od zgradbe hiše št. 0 na N., kateri znesek se je napram napovedanemu ugotovil na ta način, da se je najemna vrednost tožiteljevega stanovanja ocenila z zneskom 20.800 Din napovedano z 15.000 Din. Protij tej odmeri se je tožitelj pritožil na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, ki je pritožbo kot neosnovano zavrnila, ker se je najemna vrednost tožiteljevega stanovanja primerjala z najemnino, ki jo plačuje najemnica N. N. za slične prostore v isti zgradbi.

V tožbi uveljavlja tožitelj:

1.) Da stanovanje N. D. ne more biti primerjalni objekt za njegovo stanovanje,

ker meri njegovo stanovanje samo 88.80 m², stanovanje N. pa 164.03 m², da je stanovanje N. mnogo večje od njegovega, nadalje, da ima stanovanje N. kopalnico in poselsko sobo, ki jih njegovo stanovanje nima.

2.) Da davčno oblastvo ni hotelo pristopiti ogledu njegovega stanovanja, da bi na ta način ugotovilo razliko med njegovim stanovanjem in stanovanjem N. V.

Tožitelj predlaga, da se izpodbijana odločba razveljavi.

Upravno sodišče je o tožbi naslednje razmotrivalo:

1.) V predmetnem primeru se je ugotovila davčna osnova zgradarine po določilu čl. 34. točka 2., stavek 1. zakona o neposrednih davkih. Po tem določilu je davčna osnova vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje, obratovalnico ob času, ko se razglasi poziv za predložitev davčnih prijav.

V smislu tega določila mora davčno oblastvo poiskati stanovanje (obratovalnico), ki je davčnemu objektu najbližje in podobno. O podobnem stanovanju (podobni obratovalnici) pa se more govoriti le tedaj, če je zgradba, v kateri se nahaja, po legi, stavbi, izvedbi, materialu, po splošni opremi (plin, vodovod, centralna kurjava) itd., enaka stavbi, v kateri se nahaja stanovanje (obratovalnica), čigar najemna vrednost naj se ugotovi. Nadalje je za podobnost stanovanj (obratovalnic) potrebno, da pri obeh stanovanjih glede števila in velikosti sob (pri obratovalnicah glede velikosti) ni bistvenih razlik.

V predmetnem primeru je davčno oblastvo primerjalo tožiteljevo stanovanje s stanovanjem N. N. v isti zgradbi.

Tožitelj trdi, da to stanovanje ne more biti primerjalni objekt, ker je po velikosti prostorov in glede pritliklin mnogo večje od njegovega.

Ta tožiteljev ugovor je osnovan. Davčna uprava v L. namreč v svojem predložitvenem poročilu finančni direkciji sama trdi, da je primerjalni objekt manjši od primerjalnega in da je radi tega ocenitev najemne vrednosti primerjalnega objekta nižja od najemnine za primerjalni objekt. Davčna uprava torej sama priznava, da stanovanje N. N. ni pripraven primerjalni objekt za tožiteljevo stanovanje, ker je poslednje stanovanje manjše. Nepravilnost primerjave pa ni odpravljena s tem, da se je spričo najemnine za stanovanje N. N. v znesku Din 23.363.— ugotovila najemna vrednost tožiteljevega stanovanja z zneskom Din 20.801.— (torej nižje), kajti ob taki ugotovitvi davčne osnove davčno oblastvo ni več postopalo po čl. 34., točka 2., stavek prvi zakona o neposrednih davkih, nego že po drugem stavku navedenega določila. Za postopanje po tem določilu (ocenjenje po dejanskih krajevnih razmerah) pa niso pristojne davčne uprave, odnosno finančna direkcija, temveč davčni, odnosno reklamacijski odbori.

Ker torej ni pripravnega primerjalnega objekta za sporne prostore, je ostalo postopanje bistveno nedostavno, radi česar je moralo upravno sodišče izpodbijano odločbo razveljaviti v smislu čl. 26. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih. Končno se pripominja, da so v primeru, da se ne najde podoben primerjalni objekt, mora ugotoviti najemno vrednost spornih prostorov davčni odbor z ocenitvijo po dejanskih krajevnih razmerah v smislu čl. 34., točka 2., stav. 2. zakona o neposrednih davkih.

2.) Sedanji zakon o neposrednih davkih nima glede izvedbe primerjanja nobenih določil in zlasti ne pozna formalnega parifikacijskega postopanja, kakor so ga predvidevali prejšnji zgradarinski predpisi. Edino določilo v tem pogledu ima točka 8. pravilnika k čl. 34. zakona o neposrednih davkih, ki veli, da izvrši primerjanje na

licu mesta davčno oblastvo in da se, če je treba, opravi primerjanje na licu mesta in o tem sestavi zapisnik v pričo lastnika zgradbe. Pritegnitev davčnega zavezanca primerjalnemu postopanju in zlasti primerjanje na licu mesta, je torej odvisno od proste presoje davčnega oblastva.

Reklamacijski odbori

Zbornica za TOI v Ljubljani je imenovala v reklamacijske odbore v Sloveniji te-le članke in namestnike:

V Ljubljani

Trgovina: člana Smerkolj Albin, trgovec v Ljubljani in Gorjanc Franc, trgovec v Kranju, namestnika: Volk Avgust in Meden Viktor, oba trgovca v Ljubljani. — Obrt: člana Vrečar Ivan, mizar v Ljubljani in Krapež Milko, urar v Ljubljani, namestnika Lotrič Ivan, mizar v Škofji Loki in Igljč Franc, krojač v Ljubljani. — Industrija: člana Rojina Anton, industrijalec v Ljubljani in dr. Rekar Ernest, industrijalec na Jesenicah; namestnika: Javornik Joško in inž. Hribar Boris, oba industrijalca v Ljubljani. — Gostinstvo: člana Ciril Majcen, restavrater v Ljubljani, Peterlin Miro, hotelir v Kranju, namestnika: Černe Jernej, hotelir v Ljubljani in Olip Pavel, restavrater na Lescah.

Celje

Trgovina: člana Cvenkelj Anton, trgovec v Št. Petru, Strmečki Rudolf, trgovec v Celju, namestnika: Šetine Franc, trgovec v Trbovljah, Umek Anton, trgovec v Brežicah. — Obrt: člana Hohnjec Miloš, kipar v Celju, Volk Jakob, obrtnik v Šoštanju, namestnika: Vogrine Karel, tesar v Brežicah, Jug Josip, sedlar v Žalcu. — Industrija: člana Gologranc Konrad, stavbnik v Celju, Goričar Alojz, industrijalec v Mozirju; namestnika: Grkman Franjo, industrijalec v Laškem in Sodin Franc, industrijalec v Ljubnem pri Celju. — Gostinstvo: člana Dolinšek Avgust, gostilničar v Hrastniku in Pikel Franc, restavrater v Žalcu, namestnika: Cajhen Joško, gostilničar v Teharjih in Podlinšek Joško, restavrater v Kozjem.

Maribor

Trgovina: Oset Miloš, trgovec v Mariboru in Čeh Franc, trgovec v Murski Soboti, namestnika: Sax Hinko, trgovec v Mariboru in Kreft Hinko, trgovec v Ptujju. — Obrt: člana Zdravec, mlinar v Središču ob Dravi, Bureš Franc, urar v Mariboru, Aleksandrova cesta, namestnik: Horvat Ivan, pek v Mariboru, Aleksandrova cesta. — Industrija: dr. Juvan Alojzij, družabnik »Kristala« v Mariboru, inž. Šlajmer Vladimir, stavbenik v Mariboru, namestnika: Zdravec Jakob, mlinar v Središču ob Dravi, Hutter Josip, tovarnar v Mariboru. — Gostinstvo: člana: Povodnik Josip, restavrater v Mariboru in Rozman Alojz, restavrater v Prevaljah, namestnika: Kerenčič Anton, gostilničar v Ranci pri Pesnici in Sočič Franc, tovarnar v Murski Soboti.

Posestniki novih hiš

v inkorporiranih občinah, zlasti v občini Mostah, kateri so vložili prošnje za podaljšano davčno olajšavo od deset na dvajset let, se v lastnem interesu vabijo, če so naši člani ali ne, da se takoj zglašijo v naši društveni pisarni radi potrebne pojasnila. Dotičniki nam s svojim prezgodaj vloženimi prošnjami utegnejo pokvariti vso našo akcijo in lahko vsem prizadetim napravijo veliko škodo. Pri nas

je res težko vsako smotreno delo, ker se v to večkrat vmešavajo popolnoma neinformirani ljudje, ki nimajo o stvari najmanjšega pojma. Naši člani naj o tem obveste svoje sosede.

Znižanje stanovanjskih najemnin in zgradarina

Znižanje stanovanjskih najemnin in zgradarina. Finančni minister Dušan Letica je izdal sklep, naj se pri odmeri zgradarine za l. 1936. upoštevajo tudi pogodbe o izpremenjenih najemninah do vključno 1. novembra. S tem sklepom finančnega ministra je ustrezno upravičenim zahtevam hišnih lastnikov, ki navajajo dejstvo, da se zakupne cene stanovanj in lokalov v mnogih primerih izpremenjene med 16. oktobrom, kot dnem objave poziva k predložitvi prijave za zgradarino, do vključno 1. novembra t. l. Zaradi tega smejo davčne uprave pri odmeri zgradarine za leto 1936. upoštevati tudi nove pogodbe in določiti davčno osnovo po najemninski vrednosti stanovanj in lokalov na dan 1. novembra t. l., če se je med tem časom v resnici izvršila izprememba.

Hranilne vloge po svetu

O priliki praznika štednje 31. oktobra je mednarodni institut za hranilnice v Milanu izdal zanimivo statistiko o hranilnih vlogah pri hranilnicah v posameznih državah. Po teh podatkih so znašale v aprilu t. l. hranilne vloge pri vseh hranilnicah na svetu 1600 milijard dinarjev, število hranilnih računov pa je znašalo 159 milijonov. 60% vseh hranilnih vlog pri hranilnicah na svetu odpade na Evropo, kjer igrajo hranilnice važno vlogo baš v gospodarsko najbolj razvitih državah. Stanje hranilnih vlog pri hranilnicah v posameznih državah (preračunano v milijarde dinarjev) nam kaže naslednja zanimiva primerjava:

	hran. vloge v milijardah Din	povprečno na prebivalca v Din
Švica	38.9	9500
Belgija	73.5	9070
Danska	20.9	5800
Francija	184.1	4400
Zed. drž.	480.9	3900
Nizozemska	27.8	3530
Nemčija	229.2	3470
Italija	135.7	3310
Anglija	120.2	2600
Češkoslovaška	37.9	2570
Avstrija	15.6	2400
Finska	5.0	1350
Madžarska	7.8	890
Poljska	10.5	330
Jugoslavija	2.0	145
Bolgarija	0.8	140
Rumunija	0.8	45

Kakor nam predočuje gornja statistika, so hranilnice najbolj razvite v Švici, Belgiji, Danski in Franciji, pa tudi v Zedinjenih državah, Nizozemski, Nemčiji in Italiji. V naši državi igrajo hranilnice še razmeroma slabo vlogo, saj predstavljajo hranilne vloge pri hranilnicah komaj 20% vseh hranilnih vlog, enako je v Bolgariji, še slabše pa v Rumuniji. Gornja statistika nam nazorno kaže, da mora naša država z vsemi silami pospešiti razvoj hranilnic, ki nudijo prebivalstvu najsigurnejšo nalozbo za prihranke.

Podatki o gibanju vlog od aprila 1930 do aprila 1935 kažejo, da je bil največji prirastek na Poljskem s 62.7%, nadalje v Holandiji z 42.3, Italiji 35.9, Angliji 31.9, Belgiji 31.0, Švedski 29.2, Japonski 26.1, Nemčiji 22.0, Finski 9.3, Češkoslovaški 9.2, Avstraliji 8.7, Franciji 7.4, USA 1.9%, na Norveškem pa so vloge padle od 1930 do 1935 za 10.2%.